

УДК [027.7:378.4(477.74-21)]:004.738.5

А. Р. Боєва,

зав. сектором Наукової бібліотеки
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
вул. Преображенська, 24, м. Одеса, 65082, Україна
тел. (0482) 34 77 89
e-mail: library@onu.edu.ua

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА УНІВЕРСИТЕТУ: ПОГЛЯД КРИЗЬ ПРИЗМУ СВІТОВОГО РЕЙТИНГУ WEBOMETRICS

У статті розглянуто діяльність вузівської бібліотеки в аспекті її впливу на підвищення показників світового рейтингу Webometrics та проаналізовано потенціал сайту бібліотеки як активного учасника процесу представлення університету в світовому науковому просторі.

Ключові слова: Наукова бібліотека, ОНУ імені І. І. Мечникова, рейтингування ВНЗ, Webometrics, репозитарій, наукометричні бази даних.

У зв'язку з глобалізацією освіти та ринку праці рейтинги ВНЗ стали досить популярними в усіх країнах світу. Всього у світі налічується понад 50 рейтингових систем, які розрізняються за рівнями ранжування (світові, регіональні, національні) та типами подання даних (інтегровані, багатомірні, певної тематичної спрямованості, цільової аудиторії тощо). Це один з основних предметів зацікавлення сучасного наукового співтовариства, і тому зараз дедалі частіше питання ранжування університетів включаються до програм багатьох зустрічей, конференцій і форумів, присвячених підготовці якісних кадрів. За останні десять років кількість посилань на рейтинги університетів у пошуковій системі Google збільшилася в десятки разів.

Рейтинги університетів – це важливий інструмент в системі оцінки якості вищої освіти та ефективності наукової діяльності. Вони певним чином забезпечують прозорість системи вищої освіти, викликаючи цим самим жвавий інтерес у суспільства. Участь у міжнародних рейтингах – на сьогодні пріоритетне завдання для більшості українських вишів. Наразі в умовах глобальної конкуренції та співпраці університети прагнуть оцінити свою значущість у світі та регіоні, а також визначити вагомість інших ВНЗ.

Рейтинг Webometrics – один з відомих рейтингів університетів світу, що оцінює ступінь присутності університету в світовому Інтернет-просторі. Цей рейтинг з 2004 р. складається Лабораторією Cybermetrics Національної дослідницької ради Іспанії, що діє при Міністерстві науки та інновацій Іспанії. Він публікується 2 рази на рік (в липні та січні). Рейтинг Webometrics було впроваджено з метою сприяння кращій представленості університетів в мережі Інтернет та для стимулювання вільного доступу до наукової інформації. Webometrics оцінює близько 20 000 навчальних закладів, із них до рейтингу потрапляє тільки 12 000 [5]. До нього входить понад 300 українських вишів, причому вони в основному потрапили в першу чверть списку, тоді як в інших відомих світових рейтингах, таких як Times Higher Education, QS World University Rankings, Academic Ranking of World, позиціонується лише декілька українських університетів або ж взагалі немає жодного. Так як Україна саме в рейтингу Webometrics представлена найкраще, він зацікавив Мініс-

терство освіти і науки, і зараз підвищенню показників українських вишів в цьому рейтингу приділяється неабияка увага.

За останніми даними Webometrics, що були оприлюднені в липні 2013 р., в загальному світовому рейтингу Одеський національний університет імені І. І. Мечникова знаходиться на 3072 позиції, на 16 місці по Україні та утримує першість серед одеських ВНЗ.

Рейтинг Webometrics складається на основі аналізу чотирьох критеріїв з різною питомою вагою: PRESENCE (присутність: ваговий коефіцієнт – 20 %), IMPACT (впливовість, цитованість сторінок веб-сайту – 50 %), OPENNESS (відкритість ресурсів – 15 %), EXCELLENCE (якість, науковий рівень публікацій – 15 %).

Webometrics не надає регламентований перелік вимог для університетів, а розкриває лише найзагальніші вказівки з методики укладання рейтингів.

Критерій **PRESENCE** враховує загальну кількість сторінок всіх форматів на веб-сайтах університету в рамках єдиного веб-домену вишу, проіндексованих пошуковою системою Google. Індексція веб-сторінки полягає в тому, що пошукова машина аналізує її, знаходить ключові слова та заносить їх в базу даних певної пошукової системи. Всі сторінки сайту, що занесені в індекс пошукової системи, за конкретним запитом пошуку відображаються у видачі результатів пошукових систем. Якщо якась сторінка не проіндексована, тоді користувач не побачить її в результатах пошуку, оскільки у пошукової системи немає про неї ніякої інформації.

Безумовно, крім Google сайт університету індексується й іншими пошуковими системами (наприклад, Яндекс, Bing, Рамблер), але при оцінці сайтів в Webometrics враховується саме Google, бо це найбільша пошукова система, відома в усьому світі.

Webometrics аналізує університет як цілісний веб-домен з усіма його субдоменами. Так, для отримання показників Одеського національного університету імені І. І. Мечникова Webometrics аналізує дані домену *onu.edu.ua* та всіх його субдоменів.

Сайт Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова являється субдоменом домену вищого рівня *onu.edu.ua*, а отже враховується Webometrics при підрахунку показників університету.

Бібліотека – це найбагатший субдомен університету, оскільки вона – це основний інформаційний осередок вишу, який в ході своєї повсякденної діяльності виробляє величезну кількість інформації, що заслуговує на увагу і має бути представлена на сайті. Саме тому, зазвичай, сайти бібліотек мають досить високий рівень інформаційної насиченості, адже у них є для цього чималий потенціал: оцифрування фондів, виставлення на сайті результатів власної науково-видавничої діяльності, створення різноманітних БД, віртуальних виставок, впровадження інституційних репозитаріїв тощо.

Сайт Наукової бібліотеки ОНУ – яскравий приклад успішної діяльності бібліотеки в напрямку підвищення загальних показників університету в рейтингу Webometrics.

Сайт НБ регулярно оновлюється, наповнюється новою інформацією. В наш час вже неможливо створити сайт – і забути про нього. Це не книга, а щоденний інтерактивний інформаційний ресурс, який користувач бачить 24 години на добу і 7 днів на тиждень, тому не можна щоразу пропонувати йому застарілу інформацію. Саме тому НБ намагається щоразу оновлювати інформацію, представлену на сайті, аби вона відповідала інформаційним потребам цільової аудиторії сайту – студентів, викладачів, наукових співробітників.

Сайт НБ існує в трьох мовних версіях: українська, російська та англійська. Важливо, аби інформація на сайті була представлена й англійською мовою, так як в ОНУ навчаються студенти-іноземці, які недостатньо володіють російською та українською, а також щоб результати діяльності НБ були доступними для світового наукового простору. Взагалі-то, створення різних мовних версій сайтів позитивно впливає на позицію вишу в рейтингу Webometrics, адже якщо сайт університету та сайти його субдоменів не представлені різними мовами, то одразу можна прогнозувати, що такий ВНЗ не досягне високих показників за критерієм PRESENCE.

Всебічне висвітлення діяльності НБ, віртуалізація бібліотечного життя, публікація довідкових та біографічних даних про викладачів університету тощо позитивно впливає на імідж НБ та ОНУ в цілому.

Науково-видавнича діяльність являється одним з пріоритетних напрямків роботи НБ. У зв'язку з інформатизацією сучасного наукового простору та поширенням руху відкритого доступу НБ надає доступ до результатів цієї діяльності через мережу Інтернет. Зокрема, на сайті бібліотеки в електронному вигляді представлено видання з 2005 року: монографії (5 од.), енциклопедичні словники (5 од.), бібліографічні покажчики (5 од.), каталоги (3 од.), інформаційні видання (3 од.).

НБ ОНУ здійснює інформаційне забезпечення навчального, наукового та виховного процесів за допомогою електронних БД – придбаних та створених співробітниками НБ. Розглянемо найважливіші з них.

Найбільшим попитом серед відвідувачів сайту користується **Електронний каталог НБ** – електронна БД, що відіграє важливу роль в бібліотечному обслуговуванні. Доступ до неї здійснюється як локально на території НБ, так і через глобальну мережу Інтернет. Каталог НБ складається з Електронного каталогу книг, що відображає всю літературу, яка надійшла до бібліотеки з 2000 р., та літературу фондів читальних залів і філіалів; Електронного каталогу статей, що включає статті з 2001 р., надруковані українською, російською та іншими мовами, а також Електронного каталогу періодичних видань XVIII-XIX ст.

На сайті НБ ОНУ також представлений **Імідж-каталог** – упорядкований масив оцифрованих каталожних карток, доступних через мережу Інтернет, де міститься інформація про видання з XV ст. до другої половини XX ст. українською, російською та іноземними мовами, що надає віддаленому користувачу можливість дізнатися про наявність тих чи інших видань в фонді НБ ОНУ.

Окремим розділом на сайті НБ представлено **Періодичні видання ОНУ**. БД містить електронні версії видань університету (близько 20 назв), зокрема до уваги користувачів пропонуються всі 14 серій «Вісника ОНУ». Також у цьому розділі на окремій веб-сторінці «Редакційним колегіям наукових видань» подаються розроблені НБ методичні матеріали по оформленню вихідних відомостей та публікацій у наукових журналах та збірниках; перелік наукових журналів України, представлених у таких наукометричних базах даних, як Web of Science, Scopus, Російський індекс наукового цитування (РІНЦ), Index Copernicus; основні вимоги до включення наукових журналів і збірників до загальнодержавних баз даних «Наукова періодика України», «Україніка наукова» та УРЖ «Джерело»; інформація про особливості транслітерації українського алфавіту латиницею.

В розділі «Електронні ресурси – Бази даних» для оперативного забезпечення студентів та викладачів необхідною інформацією представлено придбані повнотекстові БД, доступ до яких здійснюється через сайт лише з території бібліотеки, та БД, створені співробітниками НБ. Зокрема, на сайті НБ ОНУ представлено придбані повнотекстові БД East View та EBSCO. Також у цьому ж розділі розміще-

но посилання на такі безкоштовні електронні ресурси, як **The European Library**, **Cornell University Library**, **Наукова електронна бібліотека eLIBRARY.RU**, «Електронний каталог Російської державної бібліотеки», «Електронний фонд Російської національної бібліотеки». Крім постійнодіючих БД, на сайті бібліотеки надається безкоштовний тестовий доступ (тріал-доступ) до інших БД.

В розділі «Електронні ресурси» також представлено БД, створені співробітниками НБ, які допомагають читачам орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі та економлять час при пошуку необхідної інформації: **БД «Інтернет-ресурси»** – електронний путівник по інформативним та змістовним зовнішнім ресурсам світової мережі Інтернет, які надають доступ до електронних книг, авторефератів, дисертацій, періодичних видань, аудіокниг і навіть відеоуроків; **БД «Бібліотечні ресурси Інтернет»**, що містить посилання на електронні адреси офіційних сайтів бібліотек України та світу.

Обробка інформації за певною проблематикою, що має наукову цінність та практичну значущість для наукової діяльності та навчального процесу, зумовлює створення нових інформаційних продуктів, таких як, наприклад, БД **«Історія ОНУ: до 150-річчя»**, яка включає повні тексти протоколів і звітів ІНУ (46 док.), перелік загальних праць з історії ОНУ та список його періодичних видань; БД **«Компендіум психодіагностичних методик та програм тренінгів»**, що містить стислі описи 446 психодіагностичних методик та їх повні тексти. Співробітниками НБ також створюються тематичні електронні бази даних Інтернет-ресурсів науково-практичних матеріалів за новими напрямками досліджень та спеціальностями, які відкриваються в університеті: БД **«Нанотехнології»**, БД **«Журналістика та видавнича справа»**, БД **«Біотехнологія»** та інші.

До уваги користувачів сайту також пропонуються **Віртуальні виставки** – новий, багатофункціональний інформаційний ресурс, що дозволяє за допомогою сучасних веб-технологій демонструвати широкому колу користувачів спеціально підібрані і систематизовані книги та інші носії інформації. Це свого роду електронні ілюстровані та анотовані посібники, які надають бібліографічний опис видань, анотацію, фото обкладинки та деяких сторінок документу. За період з 2009 по 2013 рр. співробітниками НБ ОНУ було підготовано понад 20 віртуальних виставок.

Стародруки та рідкісні видання на сайті НБ представлені наступними інформаційними продуктами: **«Електронний каталог стародруків та рідкісних видань»** подає бібліографічні записи колекцій рідкісних видань; **«Електронна бібліотека стародруків та рідкісних видань»**, яка містить близько 160 повнотекстових сканованих копій рідкісних та цінних видань, що складають золотий фонд НБ; БД **«Національне надбання»**, де на окремих веб-сторінках розповідається про складові частини фонду стародруків, рідкісних видань і рукописів НБ ОНУ, який становить понад 100 тис. одиниць зберігання.

На сайті НБ ОНУ успішно функціонує сервіс **Віртуальна довідкова служба**, що координується співробітниками інформаційно-бібліографічного відділу. Це онлайнова служба, що виконує разові запити всіх віртуальних користувачів, пов'язані з пошуком різного спектру інформації. Віртуальна довідкова служба є частиною інформаційного сервісу бібліотеки [4].

Отже, сайт НБ виробляє величезну кількість оригінального веб-змісту, тому має велику значущість для домену університету.

Критерій **ІМРАСТ** (Вплив) – показник цитованості веб-домену університету, тобто враховується кількість зовнішніх гіперпосилань на сайт університету та його субдомени та кількість сайтів, на яких є ці посилання. Наявність зовнішніх поси-

лань вказує на визнання діяльності університету, його успішність та інституційний престиж.

Для рейтингу Webometrics найбільш важливим є показник кількості унікальних доменів, у яких процитований сайт. Але домени нерівнозначні за типами. Найбільш цінними є посилання з урядових (*gov*) та академічних (*edu*) доменів, у яких зазвичай високі рейтингові показники.

Зовнішні посилання на сайт НБ ОНУ представлені в тематичному Інтернет-навігаторі по бібліотекам України на сайті НБУВ (www.nbuv.gov.ua), а також на сайтах інших вузівських бібліотек (наприклад, Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, Львівської наукової бібліотеки імені В. Стефаника, Бібліотеки Київського національного торговельно-економічного університету та ін.). Такі посилання підвищують показники цитованості веб-домени.

Стаття про НБ ОНУ, де подається гіперпосилання на сайт бібліотеки, є в «Вікіпедії» – найпопулярнішій онлайн-енциклопедії у світі, яку може редагувати кожен, хто має доступ до Інтернету. У цього сайту високі показники $PR^1 - 8$ і $ТИЦ^2 - 4800$. Наявність посилань на таких сайтах позитивно впливає на показники важливості веб-домени.

Досить високі показники важливості також у новинних сайтів (наприклад, www.ukr.net, www.ukrinform.ua, tsn.ua та ін.), тому необхідно слідкувати за тим, аби всі події бібліотеки й університету висвітлювалися в ЗМІ. В наш час слід враховувати те, що будь-який сайт в мережі Інтернет є засобом масової інформації.

Всі заходи, які відбуваються за участі Наукової бібліотеки ОНУ, зазвичай знаходять своє відображення в одеських ЗМІ. Для цього НБ відправляє прес-релізи про заплановані події до прес-служби ОНУ, а та, в свою чергу, розповсюджує інформацію серед одеських ЗМІ. Наукове та культурне життя регіону зазвичай викликає жвавий інтерес у громадськості, тому кореспонденти регіональних ЗМІ охоче створюють новини про події в бібліотеці, додаючи при цьому посилання на сайт бібліотеки, тим самим підвищуючи показник його цитованості.

Критерій **OPENNESS** (відкритість ресурсів) – враховується кількість файлів в форматах Adobe Acrobat (.pdf), Microsoft Word (.doc, .docx) та Microsoft PowerPoint (.ppt), що знаходяться у відкритому доступі та проіндексовані Google Академією за останні 5 років.

Проект Webometrics всіляко підтримує ініціативи відкритого доступу до наукових досліджень, саме тому в рейтингу університети оцінюються за показником відкритості їх ресурсів.

Рух за відкритий доступ до результатів наукових досліджень поширився по всьому світу ще з початку ХХІ ст. Його ініціаторами вважаються бібліотеки, адже саме вони звернули увагу наукового співтовариства на проблему росту цін на наукові журнали, яка в умовах обмеженого фінансування призвела до зниження якості комплектування бібліотечних фондів і задоволення читацьких потреб. Фактично саме це і стало поштовхом до руху відкритого доступу.

Бібліотеки знаходяться в перших рядах з надання доступу до електронних ресурсів в академічних колах, саме вони вивчають потреби користувачів, визначають необхідні ресурси, на які існує попит, підтримують зв'язок і ведуть переговори з видавцями, і надають інформаційні послуги, пропагуючи при цьому інформаційну грамотність серед викладачів і студентів.

Поширення руху відкритого доступу має важливе значення для розвитку світової науки. Вчені, дослідники, викладачі, студенти та всі, кого цікавить наука, завдяки цьому руху отримують необмежений доступ до наукових статей, що значно

прискорює дослідження, розширює обсяги вивчення та надає можливість безперешкодного обміну знаннями, що допомагає найбільш ефективно їх використовувати, і закладає основу для залучення всього людства в загальну інтелектуальну бесіду з метою отримання нових знань [3].

В Україні політика держави по відношенню до відкритого доступу регламентується Законом України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 рр.», в якому вказується на необхідність забезпечення вільного доступу до результатів наукових досліджень, створених за рахунок коштів Держбюджету.

В світі існує два шляхи відкритого доступу для представлення вченими результатів своїх досліджень:

- публікація в журналах, які практикують відкритий доступ, що робить матеріали доступними в режимі реального часу негайно. Це так званий «золотий шлях» відкритого доступу;

- депонування чи самоархівування – «зелений шлях» відкритого доступу, що передбачає розміщення дослідниками своїх вже опублікованих статей в репозитарії – тематичному або інституційному електронному архіві. В університетах за створення репозитаріїв зазвичай відповідають бібліотеки.

Інституційний репозитарій – це електронний архів для накопичення, систематизації, довготривалого зберігання та забезпечення надійного відкритого доступу до результатів наукових досліджень, що проводяться в установі шляхом їх архівування та самоархівування. Репозитарій є частиною загальної електронної колекції бібліотеки університету.

Основна ціль інституційного репозитарію – зробити інтелектуальний продукт закладу доступним для користувачів з усього світу через онлайн-сховища. Проте, більшість дослідників навіть не знають про існування інституційних сховищ у межах їхніх університетів, тому бібліотеки відіграють свою традиційну роль посередників між дослідниками та інституційними репозитаріями.

В 2009 році з метою забезпечення відкритого доступу до дослідницьких матеріалів ОНУ Науковою бібліотекою на базі програмного забезпечення DSpace було створено **Електронний архів-репозитарій ОНУ імені І. І. Мечникова**. В Репозитарії представлено близько 3500 документів, серед них: повні тексти і анотації статей, опублікованих в періодичних виданнях, монографії та фрагменти монографій; тези, повні тексти і презентації доповідей, представлених на наукових конференціях; повний анотований архів наукових звітів про виконані в університеті дослідження; автореферати дисертацій і дисертації, захищені в ОНУ; препринти; бібліографічні покажчики по напрямках досліджень університету [2]. Репозитарій ОНУ зареєстрований у світових директоріях відкритого доступу OpenDOAR (Ноттінгемський університет, Великобританія) та ROAR (Саутгемптонський університет, Великобританія).

Архів-репозитарій ОНУ надає користувачам надзвичайно широкі можливості для пошуку та використання необхідної інформації, а роботи авторів отримують величезну нову аудиторію, тому їх роль і масштаб впливу значно зростають. Розміщення праць у відкритому доступі збільшує частоту їхніх цитувань.

В Україні всі вітчизняні наукові журнали згідно з вимогами МОН представляють свої повні тексти у відкритому доступі на сайті Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, тому фактично вони вважаються журналами відкритого доступу. Але в аспекті підвищення показників Webometrics університету не вигідно цим обмежуватися, а необхідно все ж таки створювати в своєму домені

повноцінні веб-сайти власних журналів. Саме тому НБ зараз займається створенням сайту «Вісника ОНУ. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство» та рекомендує редакціям інших університетських журналів створювати свої сайти.

НБ розробляє сайт свого журналу на основі системи Open Journal Systems (OJS) (відкриті журнальні системи) - програмний пакет, призначений для видання рецензованих журналів з відкритим доступом. Ця система дозволяє видавцеві швидко і ефективно розгорнути багатомовний повнофункціональний журнальний веб-проект. Проект OJS призначений не тільки для презентації в Інтернеті журнальних статей, а він дозволяє контролювати весь процес редакційної обробки журналу взагалі, в тому числі це подача статей, рецензування та ін. OJS широко представлений у світі і має 44 мови локалізації, тому сайт журналу може функціонувати на будь-якій з цих мов.

В Україні проект OJS впроваджується під брендом «Наукова Періодика України» за ініціативою Асоціації УРАН. Цей проект створюється з метою надати в майбутньому вченим «єдине вікно» для подачі рукописів у будь-яке видання-учасника проекту, для комплексного відстеження показників читаності і цитованості своїх робіт у всіх виданнях-учасниках. Таким чином, видавці отримують всі технологічні передумови для створення українського індексу цитування. Крім того, проект передбачає співпрацю з провідними світовими агрегаторами науково-інформаційних ресурсів і надання виданням-учасникам можливостей входження в престижні реферативні БД за спрощеною схемою [1].

Критерій **EXCELLENCE** (якість, науковий рівень публікацій). Це єдиний критерій, який прямо не залежить від стану домену університету. Дані беруться з світової наукометричної БД Scopus. За цим показником університети ранжуються залежно від кількості опублікованих статей вчених, які входять до 10% найбільш цитованих робіт в своїй галузі знань.

НБ щомісяця проводить моніторинг індексів цитування вчених ОНУ за показниками БД Scopus, в результаті якого було виявлено, що 66 науковців університету мають h-індекс більше 3. Ця інформація мотивує вчених до оприлюднення результатів своїх досліджень в міжнародних наукових журналах, які входять до світових наукометричних баз даних. Щоб допомогти дослідникам університету у виборі необхідних періодичних видань для своїх публікацій, співробітниками бібліотеки було укладено списки наукових журналів, що входять до міжнародних наукометричних БД, за спеціальностями. Таким чином, дослідники ОНУ мають можливість дізнатися, в яких саме журналах їм слід публікувати результати своїх досліджень, щоб вони були доступні для світового наукового співтовариства.

Співробітники НБ уважно проаналізували умови включення наукових журналів до наукометричних БД. В результаті цього було розроблено стратегію подальшого розвитку видання «Вісник ОНУ. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство» в цьому напрямку, а також розпочато процес інтеграції інших періодичних видань ОНУ до глобального наукового простору.

Представленість періодичних видань університету в таких наукометричних БД, як Scopus, Web of Science, РІНЦ, надає його вченим можливість брати активну участь у світовій науковій комунікації, підвищує престиж вишу та позитивно впливає на його позиціонування в світових рейтингах ВНЗ.

Таким чином, бібліотека як один з підрозділів університету має необмежений потенціал для підвищення показників ВНЗ в рейтингу Webometrics. Проаналізувавши діяльність НБ ОНУ імені І. І. Мечникова в цьому напрямку, можемо ствер-

дживати, що бібліотека сьогодні – це активний учасник процесу представленості університету в світовому інформаційному просторі.

Примітки

¹ PageRank – це рейтинговий показник важливості сайту для Google. Він розраховується окремо для кожної сторінки сайту. Має значення від 1 до 10, чим вище PR, тим легше знайти сайт при пошуку. Для показника 1 необхідно від 1 до 10 зовнішніх посилань, для 2 – від 10 до 100, для 3 – від 100 до 1000 і т. д. Тобто, щоб показник PR досягнув більш високого рівня, необхідно збільшити кількість зовнішніх посилань.

² тИЦ (тематичний індекс цитування) – це рейтинговий показник важливості сайту для Яндекс. тИЦ, на відміну від Google PR, розраховує авторитетність всього сайту вцілому, а не кожної окремої сторінки. Показник тИЦ на результати пошуку в Яндексі не впливає, а використовується лише для ранжування веб-сторінок в Яндекс-каталозі.

Список використаної літератури

1. Видавнича система Open Journal Systems (OJS) [Текст] : загальна інформація : матеріали до семінару-практикуму «Стан і перспективи розвитку наукової періодики України» (захід Міжнародної наукової конференції «Наукова періодика слов'янських країн в умовах глобалізації») / НТУУ «КПІ» ; Укр. наук.-освіт. телекомунікац. мережа УРАН ; Східно-Європ. журн. передових технологій. – К., 2012. – 12 с.
2. *Зайченко А. В.* Репозитарій відкритого доступу – архів наукової інформації ОНУ імені І. І. Мечникова [Текст] / А. В. Зайченко // *Вісн. Одес. нац. ун-ту.* – 2010. – Т. 15, вип. 21 : *Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство.* – С. 205-207.
3. *Назаровець С.* Підтримка руху Відкритого доступу у вітчизняному бібліотекознавстві [Електронний ресурс] / С. Назаровець // *Вісник Книжкової палати.* – 2013. – № 2. – С. 25-30. – Режим доступу: http://eprints.rclis.org/17964/1/nazarovets_case.pdf. – Загол. з екрана.
4. *Подрезова М. А.* Информационно-аналитическая деятельность современной библиотеки [Текст] // *Вісн. Одес. нац. ун-ту.* – 2011. – Т. 16, вип. 1/2 (6) : *Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство.* – С. 267-278.
5. Methodology [of the Ranking Web of universities Webometrics] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.webometrics.info/en/Methodology>. – Загол. з екрана.

References

1. *Vydavnycha systema Open Journal Systems (OJS) : zahalna informatsiia* [Publishing system Open Journal Systems (OJS) : general information]. Kyiv, 2012, 12 p.
2. *Zaichenko A. V.* Repozytariy vidkrytoho dostupu – arkhiv naukovoï informatsii ONU imeni I. I. Mechnykova [Open access repositories as the archives of scientific information of Odessa I. I. Mechnikov National University]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Ser.: Bibliotekoznavstvo, bibliografoznnavstvo, knyhoznnavstvo*, 2010, vol. 15, no. 21, pp. 205-207.
3. *Nazarovets S.* Pidtrymka rukhu Vidkrytoho dostupu u vitchyznianomu bibliotekoznavstvi [The support of Open Access movement in the national library science]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*, 2013, no. 2, pp. 25-30. Available at: http://eprints.rclis.org/17964/1/nazarovets_case.pdf (accessed 14 October 2013).
4. *Podrezova M. A.* Informatsionno-analiticheskaïa deyatelnost sovremennoï biblioteki [Information and analytical activities of modern library]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Ser.: Bibliotekoznavstvo, bibliografoznnavstvo, knyhoznnavstvo*, 2011, vol. 16, no. 1/2 (6), pp. 267-278.
5. *Methodology [of the Ranking Web of Universities Webometrics]*. Available at: <http://www.webometrics.info/en/Methodology> (accessed 14 October 2013).

Надійшла 10.10.2013

А. Р. Боева,

зав. сектором Научной библиотеки
Одесского национального университета имени И. И. Мечникова
ул. Преображенская, 24, г. Одесса, 65082, Украина
тел. (0482) 34 77 89
e-mail: library@onu.edu.ua

**НАУЧНАЯ БИБЛИОТЕКА УНИВЕРСИТЕТА: ВЗГЛЯД СКВОЗЬ
ПРИЗМУ МИРОВОГО РЕЙТИНГА WEBOMETRICS**

В статье рассмотрено деятельность вузовской библиотеки в аспекте ее влияния на повышение показателей мирового рейтинга Webometrics и проанализировано потенциал сайта библиотеки как активного участника процесса представления университета в мировом научном пространстве.

Ключевые слова: Научная библиотека, ОНУ имени И. И. Мечникова, рейтингование вузов, Webometrics, репозитарий, наукометрические базы данных.

A. R. Boieva,

Head of the Sector
Scientific Library of the
Odesa I. I. Mechnikov National University
24, Preobrazhenska St., Odesa, 65082, Ukraine
Tel. (0482) 34 77 89
e-mail: library@onu.edu.ua

**THE UNIVERSITY SCIENTIFIC LIBRARY: A LOOK THROUGH THE
LIGHT OF THE WORLD RATING WEBOMETRICS**

The subject of the study of this article is the representation of the Scientific Library's activity on its website, which is a sub-domain of the university site.

The purpose of publication is the research and description of the potential facilities of the University Library in improving of university indicators in the world rating Webometrics.

In the theoretical study by means of analysis and synthesis was found that ranking Webometrics, which evaluate the degree of university web presence in the world Internet space, analyze the university as a complete web domain with all its sub-domains. Generally, sites of the university libraries are sub-domains of the university websites. consider to Webometrics in the calculation of the university indicators. Libraries have great potential for a high level of informational saturation of their websites – this is a digitization of stocks, online presentation of the results of its own research and publishing activity, creation of various databases, virtual exhibitions, implementation of institutional repositories etc. Described experience may be used by other university libraries. And it forms a practical value of the study.

As a result the analysis of Scientific Library of Odesa I. I. Mechnikov National University activity introduces itself as an active participant of representation of the University in the global informational space.

Keywords: Scientific Library, Odesa I. I. Mechnikov National University, rankings of universities, Webometrics, repository, scientometric databases.